

Yvonne E Nygren
HSF övergripande verksamhet

CFOG handlingsplan-begäran om budgettillskott från RF

HSN 87-2023

Sammanfattning

En handlingsplan för säkrad barnmorskebemanning beslutades av Hälso- och sjukvårdsnämnden vid nämndens möte i maj 2022. De åtgärder som beskrivs i planen syftar alla till att stärka förlossningsvården för att kunna upprätthålla förlossningsenheter vid regionens tre sjukhus. Vid nämndens möte i december 2022 presenterades 5 prioriterade områden vilka listas enligt nedan.

1. Barnmorskeledd förlossning i Lycksele
2. Satsningar för att göra arbete på förlossningen attraktivt
3. Kompetenshöjning och mentorskap
4. Separata akuta och planerade besök till förlossningen
5. Följsamhet till samma riktlinjer över länet

Under varje prioriterat område finns ett antal åtgärder föreslagna. Gällande förlossningsenheten vid Lycksele lasarett beslutade nämnden vidare i januari 2023, utifrån en oberoende utredning av tidigare landstingsdirektören Anders Sylan och chefsläkare Sofie Jacobsson, att skyndsamt initiera en upphandling av ett konsultbolag med totalansvar för bemanning av såväl läkar- som barnmorskekompetens. Regionens målsättning är att successivt växla över till bemanning i egen regi.

Hälso- och sjukvårdsdirektören har av hälso- och sjukvårdsnämnden vidare fått ett uppdrag att beräkna kostnader för de prioriterade åtgärderna från handlingsplanen och bereda detta ärende till Regionfullmäktige avseende äskande av medel för genomförandet. De föreslagna åtgärderna, som i de flesta fall innebär en utökad bemanning av barnmorskor och lönesatsningar måste självklart beaktas både i ljuset av de ekonomiska förutsättningarna som kan ges samt de möjligheter som finns att rekrytera utifrån en nationell brist på barnmorskor.

Upphandlingen av en konsult är i uppstartsskedet och det är i dagsläget svårt att exakt bedöma vad kostnaden för denna åtgärd kommer att uppgå till, detta särskilt då kravspecifikationen av resurser som ska upphandlas inte finns framtagna ännu. En sannolik bedömning, utifrån att vi har god kännedom om vad hyrpersonal kostar i förhållande till egen personal, är att kostnaden kommer att uppgå till ca 3 gånger kostnaden jämfört med att bedriva verksamheten i egen regi. Detta skulle innebära att kostnaden för ett upphandlat bolag för att bedriva förlossningsverksamhet i Lycksele skulle uppgå till ca 40–50 Mkr/år.

För åtgärder beskrivna i den beslutade handlingsplanen består den stora kostnaden av rekrytering av fler barnmorskor (ett 20-tal) och därtill ökade ersättningar. Sammantaget beräknas kostnaden för detta till ca 20 Mkr.

Gällande den sk Lyckselemodellen (barnmorskeledd förlossning) är bedömningen att detta arbetssätt när det väl är på plats i sig inte kommer att innebära någon större merkostnad gällande personalresurser jämfört med nuvarande arbetssätt. Dock kommer modellen initialt under uppbyggnadsfasen att generera en del kostnader. Dessa kostnader hör till nödvändiga

ombyggnationer, inköp av utrustning, studieresor etc. Uppskattningsvis kommer dessa kostnader att uppgå till ca 2 Mkr.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillskriver, utifrån beslut vid nämndens sammanträde 230117 §19, om budgettillskott av Regionfullmäktige för att genomföra åtgärder enligt föreslagen och beslutad handlingsplan samt att upphandla en konsult med ansvar att bedriva verksamheten under en begränsad period enligt kommande upphandlingsunderlag.

För upphandling av konsult äskas 50 Mkr/år under avtalstiden.

För genomförande av övriga åtgärder beskrivna i framtagna handlingsplan äskas 20 Mkr/år, vilket omfattar ett 20-tal nya barnmorsketjänster och därtill föreslagna lönesatsningar i en permanent ramökning till nämnden villkorat till åtgärder i beslutad handlingsplan inklusive uppbyggnad av den sk "Lyckselemodellen" med barnmorskeledd förlossning.

Totalt uppgår nämndens begäran om budgetförstärkning till Regionstyrelsen till totalt 72 Mkr/år. Eventuellt överskott pga svårbedömda kostnader för tex den upphandlade konsulten regleras i årsbokslutet.

Bedömda resultat och konsekvenser

De åtgärder som beskrivs i planen syftar alla till att stärka förlossningsvården för att kunna upprätthålla förlossningsenheter vid regionens tre sjukhus med särskild tyngd på att öppethålla Lycksele förlossningsenhet året om. Om åtgärderna i handlingsplanen inte kan genomföras är risken att det blir en alltför stor framtida utmaning att bedriva förlossningsverksamhet vid Lycksele lasarett. Den planerade upphandlingen av ett konsultteam är, under en tidsperiod, en förutsättning för att ge befintlig verksamhet möjlighet att implementera de nya arbetssätt som beskrivs i handlingsplanen. En uppenbar risk föreligger att regionen inte lyckas rekrytera barnmorskor i den omfattning som åtgärder i handlingsplanen kräver.

Resurser och finansiering

Medel för att finansiera upphandling av ett konsultteam för att bedriva förlossningsverksamhet i Lycksele samt för att ge ekonomiska förutsättningar att genomdriva prioriterade åtgärder i beslutad handlingsplan begärs i form av ett budgettillskott av Regionfullmäktige. Omfattningen av denna begäran uppgår till 72 Mkr/år.

Jämställdhet

Ärendet syftar till att upprätthålla en god och patientsäker vård vid Lycksele lasarett. Framför allt kommer detta att innebära en trygghet för kvinnor som ska förlösas men också deras familjer. En förlossningsklinik i Lycksele innebär också att en mer jämlik förlossningsvård kan ges i hela regionens upptagningsområde.

Beredningsansvariga

Underlag avseende konsultupphandling har lämnats i en skriftlig rapport från en utredning gjord av fd landstingsdirektören Anders Sylvan och chefsläkare Sofie Jacobsson. Handlingsplan, beslutad av HSN i maj 2022, för en säkrad barnmorskebemanning har tagits fram av Centrum för obstetrik och gynekologi, CFOG. Områdeschefer för länssjukvårdsområde 1 och 2 har varit involverade i beredningen. I den slutliga handläggningen inför politiskt beslut har Yvonne Nygren, stabschef HSF varit delaktig.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Nuvarande kostnader förlossningen Lycksele

Bilaga 2. Förlossningsvård vid tre sjukhus-Uppdragsrapport 2023-01-09

Bilaga 3. Handlingsplan Säkrad barnmorskebemanning

Bilaga 4. Fem prioriterade åtgärder presenterade för nämnden i december 2022.

Beslutet expedieras till

Brita Winsa, HSD, Yvonne Nygren, stabschef HSF